

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost posnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šte. se prodajajo po 10 v.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.



Stava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodoši in sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrada. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 13.

V Ptiju, v nedeljo dne 1. aprila 1917

XVIII. letnik

Kam plovemo?

Odkar izhaja naš list in odkar obstoji naša stranka, smo se vedno zavzemali za koristi naših kmetov, obrtnikov in delavcev. Tega seveda nismo storili s farizejskimi zvičaji in jezuitovsko pritajenimi hujskarijami. Nam se ni šlo za vsakdanji navadni uspeh, ni se nam šlo za gonjo enega stanu proti drugemu, ene narodnosti ali vere proti drugi, ene politične stranke proti drugi. Stali smo vedno na ednakem stališču, ki smo ga označili kot nekak program, kot temeljne zahteve pametnega dela za ljudstvo v nam prisotnih pokrajinal. Ta program se je približno tako-le glasil: Vsa zgodovina slovenskega naroda, ves njegov politični, narodni, gospodarski razvitek vršil se je v okvirju in pod pokroviteljstvom krasne avstrijske monarhije. Od nemškega soseda so imeli Slovenski glede znanja, izobrazbo, kulture in gospodarstva le dobitek. Vsled tega je obstoj in srečna bodočnost slovenskega naroda le tedaj mogoča, ako se združi z nemškim sosedom, ako stoji z njim rama ob rami kakor vojaki v streškem jarku, ter ako izpozna v avstrijskem monarhiji svojo ljubečo mater.

To je bilo naše stališče pred vojno, to je naše naziranje med vojno, katerega pa gotovo tudi po vojni ne budem spremenili.

Žal, da se je v zadnjih desetletjih med slovenskim ljudstvom pojavila iz srbskega juga, češkega severa in ruskega vzhoda prihajajoča politika, ki mu v nobenem oziru ni bila konstitutiva. Ne stojimo na stališču, da bi danes govorili o gotovi agitaciji, ki jo razni veleizdajalski možazkarji v ječah ali pa v inozemstvu plačujejo. Te ideje bile so v vojni ad absurdum peljane. Ali po našem mnenju je bila vsa slovensko-narodnjaška politika, naj si bode potem klerikalna ali liberalna, popolnoma napačna in škodljiva. Mi smo rekle: vrag po politiki, ki je v naših krajih prinašala le sovraštvo do gospodarsko ter moralično močnega nemškega soseda. Mi smo dejali: vržimo vso to klavrnou politiko v jarek ali pa na gnojisce in pobrigajmo se zgolj za gospodarske potrebuščine slovenskega ljudstva na Štajerskem in Koroškem. Voditelji slovenske politike so se tem našim pošt enim nasvetom le smejali. Ničesar niso ganili, da bi preprečili ali znižali tisto prokleto izseljevanje Slovencev v Ameriko, ki nam in celi domovini ravno v sedanjem hipu toliko škoduje. Niti mezinca politični gospodje niso ganili, da bi vsaj domače gospodarske razmere izboljšali; nasprotno, delali so obstrukcije v okrajnih zastopih, deželnih zborih in v parlamentu. Zdrževali so se s češkimi kričači Kramarž, Choc, s kranjskimi zastopniki ruske ali srbske ideje, z vsem sploh, kar je bilo pameti nasprotno. Iz golega narodnega sovraštva so ustavnovljali nesrečna konzumna društva, ki so pod vodstvom nevednih političnih kaplanov in par letih počrkala in neštetno lahkovernih slovenskih kmetov v nesrečo spravila. Ustanovljali so neštevilno posojilnic brez pa-

metnega solidnega jamstva, da so kmeta zadaljili in na beraško palico spravili ter na ta način gospodarsko odvisnega napravili. Uresničavali so "izobraževalna društva", v katerih se je o "bratih Srbih" predaval z navdušenjem, ki bi bilo boljše stvari vredno. Delali so, — kakor da bi oni same, ti slovenski politični voditelji, hoteli zvesto, pošteno avstrijsko misleče in čuteče ljudstvo uničiti.

Ne povemo tega morda iz starega nasprotja ali pa iz kakega sovraštva. Zdi se nam le, da ti slovenski voditelji, v kolikor niso v vojni na znani način izginili, i sedaj svojih nazorov niso spremenili, da hočejo ostati ednaki, kakor pred vojno, in da porabljajo vsako priliko, vsako ljubeznivost cenzure v tem ali onem kraju za zopetno, staro politično gonjo.

Zato je vprašanje opravičeno: Kam plovemo?! Ali se nahaja res še kje na Slovenskem kakšna nepoboljšljiva butica, ki je zadnje dve in pol leta prespala in ki še vedno ljubi tisto, proti čemur je ljubljena naša domovina preliha potoke gorke človeške krvi?

Da, menda je še nekaj takih ljudi! Kajti drugače bi ne mogli razumeti, da so gotovi slovenski listi še danes polni sovražne gonje proti nemštvu, da se zavzemajo za raztrganje stajerske in koroške domovine, da uganjajo zdaj politiko, ko je treba združevati vse avstrijske sile v konečno, odločilno zmago! Kam plovemo? ... Ali ne bode hujskarije nikdar konec? Ali zamore kdo brizgati strup na avstrijsko domovino, ko je vendar zanje teklo toliko slovenske in nemške krvi? Ali budem res po zmagovito končani vojni nanovo stare bedaste spore pričeli? Ali je bilo vso domovinsko navdušenje zamrščen? Slovenski vojaki na fronti ne poznajo nobenega sovraštva proti nemštvu, ker se z njim rama ob rami borijo. Skupno z Nemci se odlikujejo v krasni hrabrosti, skupno z Nemci zmagujejo in skupno z Nemci se hočejo, ovenčani z junaškimi lovorki, vrmiti v srečno, zmagovito našo avstrijsko domovino ...

To nam je dokaz, da nikdo ne bude sledil tistim politikom, ki so slovenskemu ljudstvu toliko nesrečne napravili. Slovensko ljudstvo ostane zvesto avstrijsko! Kdor bi hotel temu ljudstvu sejati v srce napačne misli, žel bi vihar ...

Svetovna vojska.

227 Rusov vjetih.

Avtstrijsko uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Dunaj, 22. marca. Uradno se danes razglaša:

Z vzhodno bojišču. Ob Beresini sunili so naši oddelki do v drugo črto Rusov in se vrnili z vjetim 1 oficirjem, 226 možmi, z 2 revolver-kanonama, 6 strojnimi puškami

in 14 metalci min. Sunki sovražnih lovskih poveljstev so se izjalovili povsod, kjer so bili poskušeni.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Berlin, 22. marca (W.-B.) Iz vzhodnega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Med Lensom in Arrasom prišlo je po živahnem artiljeriskem ognju do bojev poizvedovalnih oddelkov. V pokrajini na obeh straneh od Somme in Oise potekli so sunki naprej potisnjene oddelkov za nas uspešno. Pri Chivresu in Missy na severnem bregu Aisne bili so francoski batajloni nazaj vrženi. Na levem bregu Maase se je z ognjem na sovražne jarke pripravljajoči se napad preprečil. Od sunkov v francoske črte pripeljale so naše čete 40 vjetih. Sestrelili smo 3 sovražna letala. Od pruskega princa Friedricha Karla peljano letalo se od nekega poleta čez sovražne črte ni vrnilo. (Poznejša poročila pravijo, da je bilo od sovražnikov sestreljeno; princ Friedrich Karl prišel je ranjen v angleško vjetništvo. Op. ur.)

Makedonska fronta. Od naših čet dne 20. t. pridobljene visoko severno od Monastira bile so včeraj cilj močnih francoskih napadov, ki so se vsi izjalovili. Ednaki neuspehl je imel neki slabješi sunek v ožini jzerov.

Prvi generalkvartirmožster Lüderhoff.

Avtstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 23. marca. Uradno se danes razglaša:

Z vzhodno bojišču. Naš včeraj poročani sunek ob Beresini stal je sovražnika močne krvave izgube.

Južno-vzhodno bojišče. Vzhodno jezera Ochrida izjalovil se je zopet neki francoski napad.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemci vjeli 230 Francozov.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 23. marca (W.-B.) Iz vzhodnega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Vsled večih sunkov lastnih in sovražnih oddelkov se je ob flandrijski fronti in v oddelku Arrasa artiljerjsko delovanje povisalo. Nekaj vjetih je ostalo v naši roki. Francoske čete, ki so šle na obeh straneh od St. Simon čez Somme in Crozat-kanal, bile so z napadom proti in čez ta oddelke nazaj vržene. Sovražnik je imel krvave izgube ter je izgubil tudi 230 vjetih, več strojnih pušk in vozov. Med Oise in Aisne razvili so se v večernih urah boji zapadno in južno od Marivala. Napadi